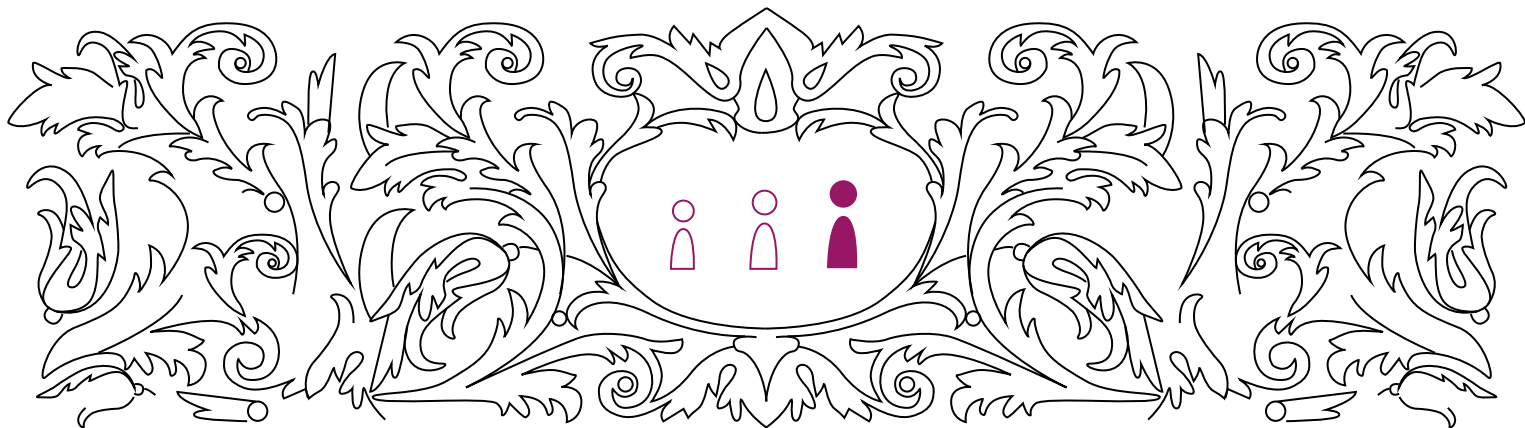

MODLITEWNIĄ ŻYDOWSKA

ZNAKI ZODIAKU W MODLITEWNIACH przy ul. Targowej 50/52 w Warszawie to jedyne takie **MALOWIDŁA** zachowane do dziś na Mazowszu. W obu salach przedstawienia te przybrały odmienne formy artystyczne. Różni są też ich autorzy, choć nie znamy ich nazwisk.

JUDAIZM ZABRANIA PRZEDSTAWIANIA POSTACI LUDZKICH, zgodnie z biblijnym zakazem: „Nie uczynisz sobie posągu, ani żadnego obrazu tego, co jest na niebie wysoko albo na ziemi nisko, lub w wodzie poniżej ziemi” (Pwt 5,8).

W przypadku niektórych przedstawień znaków zodiaku wykształciły się więc symbole zastępcze (choć w synagogach polskich znamy też przykłady umieszczenia sylwetki człowieka na obrazie). Dlatego Bliźnięta przedstawiano zwykle np. jako pary ptaków, symbolem zaś Strzelca był napięty łuk lub kusza ze strzałą, a Wodnika - woda lejąca się z wiadra, łódka na wodzie, czy studnia.

KOSZER (kaszer; hebr. kaszer - właściwy, odpowiedni) - w judaizmie stan rytualnej czystości, regulowany przez odpowiednie przepisy religijne (halachę), dotyczący produktów żywnościowych, naczyń, a także dzianin (ubrań) i osób, które uznaje się za "czyste".

Żeby zwierzę było koszerne, według prawa żydowskiego musi „przeżuwać” i mieć rozszczerzone kopyta, wśród ptaków dozwolony jest głównie drób. Koszerna ryba musi mieć płetwy i łuski. Dozwolone więc będą dorsz, karp, flądra, łosoś, czy tuńczyk, ale zakazane skorupiaki, ośmiornice, czy ostrygi.

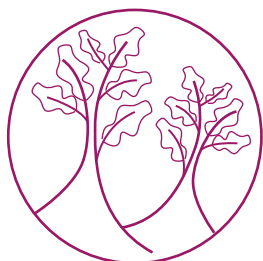
Rak i Skorpion (stworzenia niekoszerne) przybierały na malowidłach w synagogach postać żuka, chrząszcza, jaszczurki, a nawet krokodyla. Także w modlitewniach przy Targowej w Warszawie nie zostały wiernie odwzorowane.

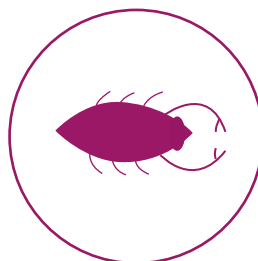
?

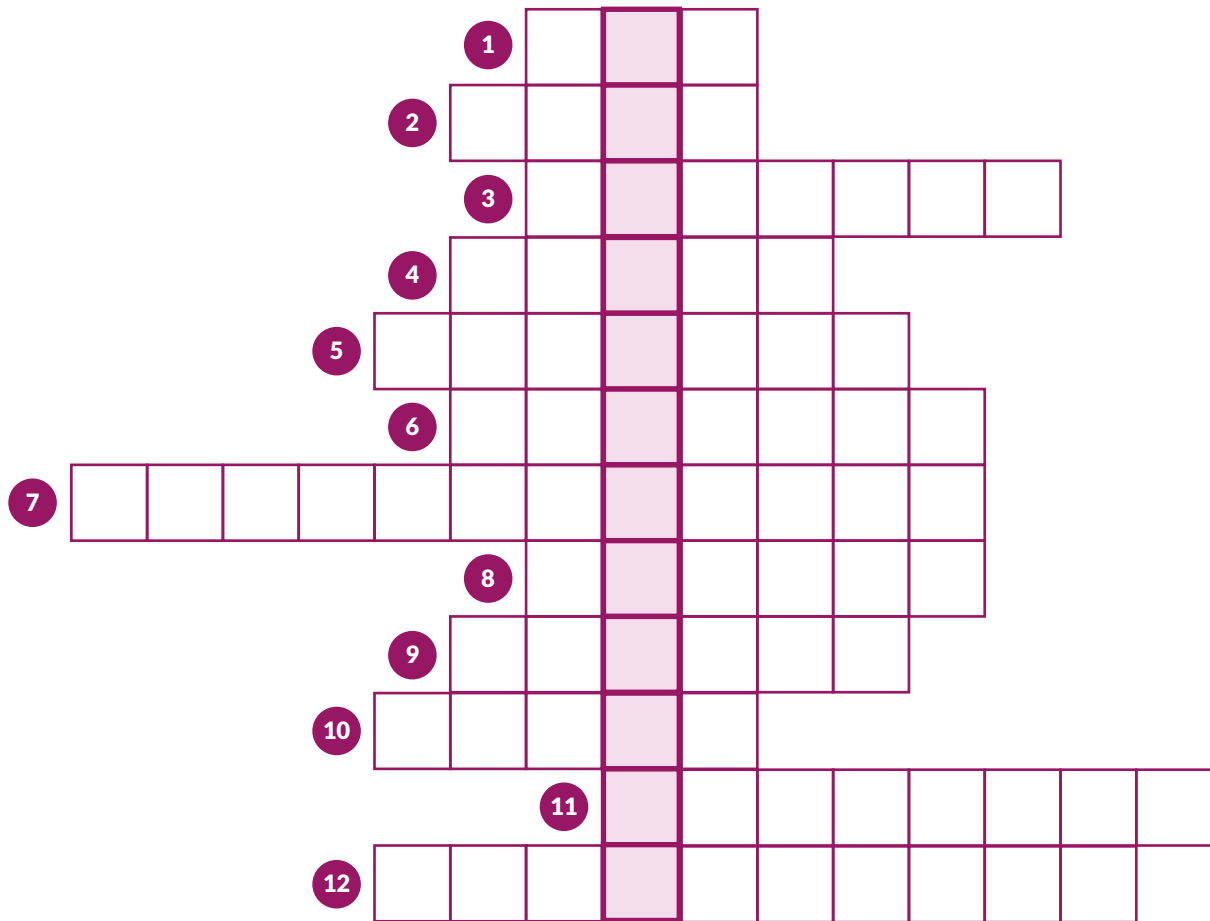
ZADANIA

1

Jakie to znaki Zodiaku?

ROZWIĄZANIE: _____

- 1 Wskazówka używana w synagodze.
- 2 Inaczej Pięcioksiąg Mojżeszowy, najświętszy obiekt rytualny judaizmu.
- 3 Inne określenie miejsca zgromadzenia, nauki i modlitwy Żydów.
- 4 Ten znak zodiaku przedstawiany jest jako bukiet kwiatów.
- 5 Jej grobowiec namalowano na ścianach modlitewni.
- 6 Żydowskie święto światła.
- 7 Symbolizują między innymi drzewo życia i rajski ogród, widnieją na ścianach modlitewni.
- 8 Ozdoba nakładana na zwoje Tory.
- 9 Znak zodiaku przedstawiany jako studnia.
- 10 Specjalny szal modlitewny, używany przez mężczyzn podczas porannych modlitw.
- 11 Inna nazwa na żydowską świątynię.
- 12 Czystość rytualna pokarmów i przedmiotów.